

Plaatselijke regeling ten behoeve van het leven en werken van de Gereformeerde Kerk (Thomaskerk) te Zierikzee

Inhoud

Paragraaf	Inhoud
1	Samenstelling van de kerkenraad
2.1.	Verkiezing van ambtsdragers <i>algemeen</i>
2.2.	Verkiezing van ouderlingen en diakenen
2.3	Verkiezing van predikanten
3	De werkwijze van de kerkenraad
4	Besluitvorming
5	De kerkdiensten
6.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden - algemeen
6.1.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk
6.2.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden - diaconaal
6.3.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen en jaarrekeningen
7	Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling
8	Overige bepalingen
	Ondertekening

Vaststelling

Deze plaatselijke regeling is vastgesteld door de kerkenraad op 8 maart 2022 en is vanaf deze datum geldig.

Opmerking: in dit model zijn in groen toelichtingen en ordinantieteksten opgenomen

Toelichting

In de ordinanties voor de Protestantse Kerk in Nederland wordt op diverse plaatsen bepaald, dat de kerkenraad van een gemeente binnen de kaders van de kerkorde zelf zaken mag regelen. In de kerkelijke praktijk wordt hiervoor het begrip 'plaatselijke regeling' gebruikt. Alle gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland worden geacht er één te hebben.

§ 1. Samenstelling van de kerkenraad - toelichting

Ord. 4, art. 6 lid 2. De kerkenraad wordt gevormd door de ambtsdragers van de gemeente.

1.1. Aantal ambtsdragers

De kerkenraad stelt het aantal ambtsdragers vast (ord. 4-6-3).

Het is belangrijk, dat dit besluit van de kerkenraad gemakkelijk te vinden is, vanwege de bepaling van Ord. 4-5-4, dat *'geen besluiten genomen kunnen worden indien niet tenminste de helft van het aantal leden zoals dit door het kerkelijk lichaam is vastgesteld, ter vergadering aanwezig is'*. Anders gezegd: het quorum om besluiten te kunnen nemen, is de helft van het aantal dat er bij een voltallige kerkenraad zou zijn.

Vacatures tellen dus mee.

Het is daarom zinvol het aantal kerkenraadsleden vast te leggen in de plaatselijke regeling.¹

Het model geeft in de tweede/derde kolom het minimum aantal per ambt. Het verschil in de kolommen heeft te maken met de keuze wel of geen kerkrentmeester resp. diaconaal rentmeester in de colleges (zie ook paragraaf 6).

Het kan zijn dat de kerkenraad bij **een bepaalde opdracht** iemand zoekt, die daarvoor in het bijzonder geschikt is. Deze kan de kerkenraad zelf verkiezen uit de stemgerechtigden van de gemeente, nadat dezen in de gelegenheid zijn gesteld personen aan te bevelen (ord. 3-6-2). Zulke ambtsdragers tellen mee voor het verplichte minimum aantal kerkenraadsleden.

Tot de ambtsdragers kunnen **ambtsdragers met een bepaalde taak** horen. Ord. 3-8-2 biedt de kerkenraad de mogelijkheid een ambtsdrager een bepaalde taak toe te vertrouwen en hem op grond daarvan van andere taken vrijstellen.

De colleges van kerkrentmeesters en diakenen tellen ieder ten minste twee ambtsdragers (ouderlingen-kerkrentmeester resp. diakenen) en dus is hun minimumaantal in de kerkenraad ook twee. De niet-ambtsdragers heten kerkrentmeester resp. diaconaal rentmeester. Tellen de colleges echter uitsluitend ambtsdragers, dan zijn de minimumaantallen drie.

Ord. 4-6-7 regelt dat de kerkenraad kan benoemen tot lid van de kerkenraad:

- **predikanten die met bijzondere opdracht** aan de gemeente verbonden zijn en
- **predikanten van de kerk** die lid zijn van de gemeente.

Dit is niet verplicht, maar een optie die de kerkorde biedt. De kerkenraad kan dus kiezen of het lidmaatschap van deze predikanten gewenst is of niet. Deze keuze zou de kerkenraad vervolgens vast kunnen leggen in de plaatselijke regeling.

§ 1. Samenstelling van de kerkenraad - artikelen

1.1. Aantal ambtsdragers

De kerkenraad bestaat uit de volgende ambtsdragers:

	Invullen:	verplicht minimum (Ord. 4-6-3)	Óf
predikant	1	1	
ouderlingen	4 <i>NB inclusief scribe en jeugdouderlingen; de 2 jeugdouderlingen vervullen samen 1 ambtspositie</i>	2	
ouderlingen-kerkrentmeester	2	2	3 *
diakenen	<i>tot oktober 2022</i> 4 <i>vanaf oktober 2022</i> 2	2	3 *
Predikanten met een bijzondere opdracht	0	0	
Totaal	<i>tot oktober 2022</i> 11 <i>vanaf oktober 2022</i> 9	7	9

* het aantal met een * geldt ingeval er geen kerkrentmeesters zijn die geen ouderling zijn (dus als alle kerkrentmeesters ook ouderling zijn) respectievelijk als er geen diaconale rentmeesters zijn (dus als alle leden van het college van diakenen ambtsdrager zijn).

§ 2.1 Verkiezing van ambtsdragers algemeen - Ordinantietekst

Ord. 3, art. 2. De verkiezingsregeling

1. De verkiezing wordt gehouden volgens een door de kerkenraad vast te stellen regeling.
2. Tot vaststelling of wijziging van deze regeling kan de kerkenraad overgaan met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 4-8-5.
3. Stemgerechtigd zijn de belijdende leden van de gemeente.
De kerkenraad bepaalt, nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken, of stemgerechtigd zijn
  - de doopleden van de gemeente
  - de gastleden aan wie de positie als van een belijdend lid is verleend
  - de gastleden aan wie de positie als van een dooplid is verleend
  - de vrienden die belijdend lid zijn van een andere gemeente van de kerk
  - de vrienden die dooplid zijn van een andere gemeente van de kerk
  - overige vriendenen legt dit vast in de in lid 1 genoemde regeling.
Degenen die niet tot de belijdende leden worden gerekend, zijn eerst stemgerechtigd indien zij de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt.
4. De kerkenraad kan in de regeling opnemen dat bij volmacht kan worden gestemd, met dien verstande dat niemand meer dan twee gevolmachtigde stemmen kan uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden gevolmachtigde stemmen kunnen uitbrengen

§ 2.1 Verkiezing van ambtsdragers algemeen - toelichting

De ordinantietekst spreekt van verkiezing '*volgens een door de kerkenraad vast te stellen regeling*'. § 2 van het model plaatselijke regeling *is* de hier bedoelde verkiezingsregeling.
In de plaatselijke regeling dienen de volgende punten door de kerkenraad zelf geregeld te worden:

2.1.1. Stemrecht en verkiesbaarheid

Wie zijn stemgerechtigd? De kerkenraad dient op dit punt een keuze te maken (ord. 3-2-3). De tabel geeft de verschillende opties aan. U kunt ook overal "nee" invullen.
Uiteraard krijgen de "eigen" doopleden stemrecht als "doop"-gastleden en/of vrienden dit ook krijgen. Bij wijzigingen moet u de gemeente raadplegen.

Zie ook het schema op de volgende pagina.

N.B.: **VET = VERPLICHT** , ONDERSTREEPT = BIJ GEEN BEZWAAR, *Cursief = keuze per gemeente*

Geregistreerd als	Omschrijving	Actief kiesrecht (= mogen stemmen)	Passief kiesrecht (= ambtsdrager worden)
Belijdend lid	Gedoopt en belijdenis in P.K.N. (of voorloper) of overgekomen	Ja	Ja (behalve indien onder tucht)
Dooplid	Gedoopt in P.K.N. (of voorloper) of overgekomen	<i>Is mogelijk vanaf 18 jaar</i>	<i>Is mogelijk, mits hij/zij bij bevestiging ook belijdend lid wordt</i>
<u>Niet-gedoopt kind van gemeenteleden</u>	Minderjarig kind (= tot 18 jr), geen bezwaar van ouders of wettelijke vertegenwoordigers	Nee	Nee
<i>Gastlid</i>	Lid van een andere kerk dan de P.K.N.		
<i>a) Als belijdend lid</i>	<i>Belijdend, geconfirmeerd, e.d. (lid in volle rechten)</i>	<i>Is mogelijk</i>	<i>Is mogelijk</i>
<i>b) Als dooplid</i>	<i>Gedoopt</i>	<i>Is mogelijk vanaf 18 jaar</i>	Nee (eerst belijdend lid worden in eigen kerk of overkomen en belijdenis afleggen)
<i>Vriend, en ... :</i>			
1) Geen lid van een kerk	Kan lid geweest zijn. Leeft mee met gemeente, maar wordt geen lid	<i>Is mogelijk vanaf 18 jaar</i>	Nee
2) lid van een andere kerk		<i>Is mogelijk vanaf 18 jaar</i>	Nee
3) Lid van een gemeente van de Protestantse Kerk in Ned.			
3a) Belijdend lid	In eigen gemeente zo geregistreerd	<i>Is mogelijk</i>	<i>Is mogelijk</i>
3b) Dooplid	Idem	<i>Is mogelijk vanaf 18 jaar</i>	Nee (eerst belijdend lid worden in eigen gemeente of overschrijven = "perforatie")
<u>Overige geregistreerden</u>	Niet kerkelijke partner, huisgenoot, inwonend meerderjarig kind: niet met gemeente verbonden	N.v.t	N.v.t.

2.1.2. Regels voor het stemmen

De kerkorde kent een algemene procedure voor besluitvorming in '*alle kerkelijke lichamen*'. Deze is te vinden in Ord. 4-5 en in het model in § 4.

Verkiezing van ambtsdragers geschiedt door stemgerechtigden, en wel *die* stemgerechtigden, die daadwerkelijk aan de stemming deelnemen. Hierop zijn de leden 1 tot en met 3 van ord. 4-5 van toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien. De kerkenraad moet in de plaatselijke regeling een verkiezingsregeling vastleggen (ord. 3-2 en ord. 4-8-5). In het model is de regeling conform ord. 4-5 overgenomen, maar de kerkenraad kan dus ook kiezen voor een aangepaste regeling.

Blanco stemmen tellen daarbij niet mee.

2.1.3. Stemmen bij volmacht (keuzemogelijkheid)

Bij de verkiezing van ambtsdragers kan bij volmacht worden gestemd, als de kerkenraad dit zo bepaalt (ord. 3-2-4). Een ordentelijke volmacht-procedure is, dat de volmacht schriftelijk en ondertekend is, en dat de gevolmachtigde vóór de stemming laat zien, dat hij een volmacht heeft. Zie de tekst in het model.

Ord. 3-2-4. De kerkenraad kan in de regeling opnemen dat bij volmacht kan worden gestemd, met dien verstande dat niemand meer dan twee gevolmachtigde stemmen kan uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden gevolmachtigde stemmen kunnen uitbrengen.

§ 2.1. Verkiezing van ambtsdragers, algemeen - artikelen

2.1.1. Stemrecht en verkiesbaarheid

De belijdende leden van de gemeente zijn stemgerechtigd en verkiesbaar.

	Stemgerechtigd	Verkiesbaar
Doopleden van de gemeente vanaf 18 jaar	Ja	Nee
Niet-gedoopte kinderen	Nee	Nee
Gastleden (belijdend)	Ja	Ja
Gastleden (dooplid) vanaf 18 jaar	Ja	Nee
Vrienden (belijdend lid van een gemeente binnen PKN)	Ja	Ja
Vrienden (dooplid van een gemeente binnen PKN, vanaf 18 jaar)	Ja	Nee
Overige vrienden, geen lid van een kerk	Ja	Nee

2.1.2. Regels voor het stemmen

- a. De vaststelling van de verkiezingslijst voor ouderlingen en diakenen vindt plaats op basis van consensus binnen en door de kerkenraad. Wanneer er geen eenstemmigheid is, kan een lid van de kerkenraad verzoeken om een schriftelijke stemming. Bij deze stemming geldt het principe dat een meerderheid van de kerkenraadsleden de doorslag geeft.
- b. De stemming over de verkiezingslijst in de kerkenraad geschiedt in principe mondeling wanneer er reden is om eenstemmigheid te vermoeden. Wanneer dit vermoeden ontbreekt of wanneer er om een schriftelijke stemming wordt verzocht, wordt er schriftelijk gestemd.
- c. Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.
- d. Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.
- e. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan komt de verkiezing nog niet tot een afronding. In dat geval bereidt de kerkenraad na intern be- raad een volgende verkiezing voor, waarbij in principe dezelfde kandidaten verkozen kunnen worden.

2.1.3. Stemmen bij volmacht

Er kan bij volmacht worden gestemd, maar niemand mag meer dan twee gevolmachtigde stemmen uitbrengen en alleen stemgerechtigde leden kunnen gevolmachtigde stemmen uitbrengen. De volmachten zijn schriftelijk en ondertekend en worden van te voren aan de kerkenraad getoond.

§ 2.2. Verkiezing van ouderlingen en diakenen – ordinantieteksten en toelichting

Ord. 3, art. 6. De verkiezing van ouderlingen en diakenen

1. Verkiezbaarheid

Verkiezbaar zijn de stemgerechtigden die de status van belijdend lid hebben, dan wel bij de bevestiging – met inachtneming van ordinantie 9-4-1 en 2 – onder de belijdende leden kunnen worden opgenomen.

Verkiezingsprocedure

2. De kerkenraad legt in de plaatselijke regeling vast op welke wijze de verkiezing plaatsvindt, met inachtneming van de volgende bepalingen:

- De gemeente wordt uitgenodigd om per ambt aanbevelingen te doen.
- De kerkenraad stelt de kandidatenlijst op per ambt.
- De kerkenraad is daarbij gehouden degenen die door ten minste tien stemgerechtigden zijn aanbevolen en verkiesbaar zijn op de kandidatenlijst te plaatsen, behalve indien het gaat om verkiezing van een ambtsdrager met bepaalde opdracht.
- Verkiezing door de stemgerechtigden van de gemeente vindt plaats indien er meer kandidaten dan vacatures zijn; in andere gevallen wordt de kandidaat verkozen verklaard.

3. Indien de stemgerechtigden van de (wijk)gemeente telkens voor een periode van ten hoogste zes jaren de kerkenraad machtigen om dubbeltallen per vacature te stellen, gelden in afwijking van lid 2 de volgende bepalingen:

- De gemeente wordt uitgenodigd per vacature aanbevelingen te doen
- De kerkenraad stelt de kandidatenlijst op per vacature
- De kerkenraad is daarbij gehouden degenen die door ten minste vijf stemgerechtigden zijn aanbevolen en verkiesbaar zijn op de kandidatenlijst te plaatsen, behalve
  - * indien het gaat om verkiezing van een ambtsdrager met bepaalde opdracht;
  - * indien de kerkenraad – gehoord de aanbevelingen – zelf een dubbeltal voor de vacature stelt.
- Verkiezing door de gemeente vindt plaats als er voor een vacature meer kandidaten zijn in andere gevallen wordt de kandidaat verkozen verklaard.

2.2.2. Ten behoeve van de verkiezing van ouderlingen en diakenen wordt de gemeente in de gelegenheid gesteld aanbevelingen te doen (ord. 3-6-2). Het ligt voor de hand hiervoor een termijn op te nemen. Zie het model.

Wanneer de verkiezing daadwerkelijk plaatsvindt, worden gemeenteleden uitgenodigd om daaraan deel te nemen (door naar de verkiezingsvergadering te komen of door hun stembiljet in de stembus te deponeren, zie hierna onder 2.2.3.). Ook voor deze uitnodiging kan in de plaatselijke regeling een termijn opgenomen worden.

2.2.3. Verkiezing kan bijvoorbeeld tijdens een vergadering van stemgerechtigden, maar ook in de vorm van een stembusverkiezing. De kerkenraad kan de keuze voor een van beide vormen vastleggen in de plaatselijke regeling. Zie de model-tekst.

Ordinantie 3-7 De ambtstermijn van ouderlingen en diakenen

1. De eerste ambtstermijn ouderlingen en diakenen is in de regel vier jaar. Zij zijn telkens terstond als ambtsdrager herkiesbaar, voor een per geval vast te stellen termijn van ten minste twee jaar en ten hoogste vier jaar, met dien verstande dat zij niet langer dan twaalf aaneengesloten jaren ambtsdrager kunnen zijn.
2. Zij die niet terstond herkiesbaar zijn, zijn eerst na afloop van een tijdvak van elf maanden na de datum waarop hun ambtstermijn volgens het rooster van aftreden verstreken is, verkiesbaar.
3. Indien een ambtsdrager lid is van een meerdere vergadering of als ambtsdrager zitting heeft in een classicaal of generaal college, kan de kerkenraad de ambtstermijn verlengen tot het einde van de termijn waarvoor deze als lid is benoemd.
4. Aftredende ambtsdragers houden zo mogelijk in de kerkenraad zitting tot hun opvolgers zijn bevestigd, doch in elk geval niet langer dan zes maanden na de datum waarop hun ambtstermijn volgens het rooster van aftreden verstreken is.

§ 2.2. Verkiezing van ouderlingen en diakenen – Artikelen

2.2.1. Indien de verkiezingslijst voor ouderlingen en diakenen meer namen telt dan het aantal vacatures voor dat ambt, vindt verkiezing plaats door de stemgerechtigde leden van de gemeente. Indien het aantal kandidaten niet groter is dan het aantal vacatures, worden de kandidaten verkozen verklaard.

2.2.2. De uitnodiging tot het doen van aanbevelingen wordt tenminste twee weken voorafgaande aan het kerkenraadsbesluit door de kerkenraad aan de gemeente gedaan.

2.2.3. Ouderlingen en diakenen worden op de verkiezingslijst geplaatst

- nadat de kerkenraad heeft ingestemd met de door het moderamen voorgestelde kandidaten,
- nadat de kerkenraad heeft vastgesteld dat de kandidaten belijdende leden van de gemeente zijn,
- nadat de kerkenraad van zijn moderamen heeft begrepen dat de kandidaten bereid zijn de beroeping tot het ambt van ouderling of diaken te aanvaarden.

2.2.4. Na het besluit van de kerkenraad worden de namen van de nieuwe kandidaat-ambtsdragers bekend gemaakt via het kerkblad. Voorafgaand aan de bevestiging worden hun namen tweemaal aan de gemeente bekendgemaakt met de woorden dat 'indien er geen geldige bezwaren worden ingediend, de bevestiging plaatsvindt op...'

2.2.5. De verkiezing van ambtsdragers vindt in principe plaats in de maand juni, zodat in de maand september de bevestiging kan plaatsvinden.

§ 2.3 Verkiezing van predikanten – ordinantieteksten en toelichting

Uit Ordinantie 3, art. 4. **De verkiezing van predikanten**

1. Voor de verkiezing tot predikant voor gewone werkzaamheden komen in aanmerking
- degenen die overeenkomstig ordinantie 13-18-3 als predikant beroepbaar zijn gesteld en
- de predikanten-geestelijk verzorger die door de kleine synode beroepbaar zijn gesteld als predikant, nadat zij de daarvoor vereiste aanvullende opleiding hebben voltooid of daarvoor ontheffing van de kleine synode hebben verkregen vanwege verworven bekwaamheden.
2. Predikanten voor gewone werkzaamheden zijn pas beroepbaar wanneer zij ten minste vier jaar de gemeente waaraan zij verbonden zijn, hebben gediend. Afwijking hiervan is slechts mogelijk met instemming van het breed moderamen van de classicale vergadering van de classis waartoe de gemeente behoort waaraan de betrokken predikant verbonden is.
3. Een predikant kan niet binnen twee jaar voor de tweede maal worden beroepen in dezelfde vacature.
4. Een predikant tegen wiens vervulling van het ambt ernstige bezwaren zijn gerezen, kan – indien deze bezwaren door het bevoegde college voor het opzicht in behandeling zijn genomen – geen beroep in overweging nemen zolang die behandeling niet onherroepelijk is geëindigd.
5. De kerkenraad verricht de kandidaatstelling.
6. De verkiezing van een predikant vindt plaats in een door de kerkenraad belegde vergadering van de stemgerechtigden van de gemeente. 7. Voor het geval dat de kerkenraad één kandidaat ter verkiezing aan de gemeente voorstelt, is een meerderheid van twee derde van de uitgebrachte geldige stemmen vereist om deze gekozen te kunnen verklaren.
10. De kerkenraad maakt de naam van de gekozene aan de gemeente bekend om haar goedkeuring te verkrijgen met het oog op de beroeping.
11. Bezwaren tegen de gevolgde verkiezingsprocedure kunnen worden ingebracht door stemgerechtigde leden van de gemeente en dienen uiterlijk vijf dagen na deze bekendmaking schriftelijk en ondertekend bij de kerkenraad te worden ingediend.
12. De kerkenraad zendt het bezwaarschrift binnen veertien dagen - onverminderd zijn verantwoordelijkheid te proberen zelf het bezwaar weg te nemen - door naar het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen, dat terzake een einduitspraak doet.

In ordinantie 3, de art. 3 t/m 5 wordt het beroepingswerk predikanten beschreven, met aandacht voor bijvoorbeeld de beroepingscommissie en de financiële randvoorwaarden. In de plaatselijke regeling worden twee zaken rond het beroepingswerk genoemd.

§ 2.3. Verkiezing van predikanten - Artikel

2.3.1. Uitnodiging om te stemmen (keuzemogelijkheid)

De uitnodiging om te stemmen wordt tenminste 2 weken voordat de verkiezing plaats heeft, door de kerkenraad gedaan.

§ 3. De werkwijze van de kerkenraad – ordinantietekst en toelichting

Algemene opmerking: de artikelen 3.4 en 3.7 in deze paragraaf vormen een uitwerking van Ord. 4-8-7.

Ord. 4, art. 8. **Werkwijze**

7. De kerkenraad maakt een regeling voor zijn wijze van werken, waarin in ieder geval wordt geregeld: het bijeenroepen van zijn vergaderingen, de agendering, de openbaarmaking van zijn besluiten, de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen en het beheer van zijn archieven.

3.1. De kerkorde geeft als minimum voor het aantal vergaderingen per jaar zes. De kerkenraad mag in zijn regeling een hoger aantal vermelden. Zie de model-tekst.

3.3. Geen vergadering zonder verslag. Het verslaan van vergaderingen is zo normaal, dat het niet als kerkordelijke verplichting is opgenomen. Zeker bij een beleidsorgaan als de kerkenraad zal het niet zonder verslag kunnen en het verdient aanbeveling dit vast te leggen in de plaatselijke regeling.

3.4. De kerkenraad dient in de plaatselijke regeling ook te regelen hoe hij zijn besluiten openbaar maakt. Hij kan hierin zelf keuzes maken met betrekking tot de wijze waarop de besluiten bekend worden gemaakt en binnen welke termijn. In het model is hiervoor een suggestie opgenomen. Deze suggestie is open geformuleerd, want vaak zal schriftelijke bekendmaking het beste zijn, maar soms kan er wellicht behoefte zijn aan de mondelinge vorm (bijvoorbeeld bij de verkiezing van ambtsdragers).

Wil de kerkenraad de bekendmaking anders of gedetailleerder regelen, dan is dit uiteraard mogelijk. Dit dient dan wel in de plaatselijke regeling te worden opgenomen.

3.5. De kerkorde verplicht de kerkenraad om een moderamen te kiezen. Aan de samenstelling van het moderamen stelt ord. 4-8-2 als voorwaarden dat er ten minste een preses, scriba en assessor zijn en dat in elk geval een predikant ervan deel uitmaakt. Zolang de kerkenraad aan die voorwaarden voldoet is elke samenstelling toegestaan. Het is niet verplicht de gekozen samenstelling vast te leggen in de plaatselijke regeling, er mag indien gewenst van jaar tot jaar gevarieerd worden.

NB! Voor een moderamen geldt wel de quorumregel: ten minste de helft van het aantal leden, maar niet de minimumregel dat er ten minste drie leden moeten zijn om een besluit te kunnen nemen.

3.6. Ord. 11-4, dat handelt over rechtspersoonlijkheid en vertegenwoordiging, bepaalt in lid 3, dat de gemeente in zaken die niet van diaconale aard zijn en niet vermogensrechtelijke aangelegenheden betreffen, vertegenwoordigd wordt door de preses en scriba van de kerkenraad en dat de kerkenraad voor preses en scriba *plaatsvervangers moet aanwijzen*.

Dit laatste is van belang omdat de gemeente anders bij ontstentenis van preses en/of scriba niet vertegenwoordigd kan worden zonder dat de kerkenraad eerst apart bij elkaar is gekomen om alsnog plaatsvervangers aan te wijzen. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin het moderamen wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat de plaatsvervangers worden aangewezen.

3.7. De kerkenraad moet vastleggen hoe en met wie jaargesprekken gehouden worden. Dit geldt in ieder geval de aan de gemeente verbonden predikant en de kerkelijk werker die in het ambt bevestigd is. Bij predikanten is er geen sprake van functioneringsgesprekken vanwege de gelijkwaardigheid van de ambten.

Zie brochure jaargesprekken.

§ 3. De werkwijze van de kerkenraad - Artikelen

3.1. Aantal vergaderingen (keuzemogelijkheid)

De kerkenraad vergadert in de regel zeven maal per jaar.

3.2. Bijeenroepen van de vergadering

De vergaderingen van de kerkenraad worden tenminste 7 dagen van te voren bijeengeroepen door het moderamen, onder vermelding van de zaken, die aan de orde zullen komen (de agenda).

3.3. Verslaggeving (keuzemogelijkheid)

Van de vergaderingen wordt een schriftelijk verslag opgesteld, dat in de eerstvolgende vergadering door de kerkenraad wordt vastgesteld.

3.4. Openbaarmaking besluiten

Niet vertrouwelijke besluiten, genomen in de vergadering van de kerkenraad, worden hetzij schriftelijk in het kerkblad, hetzij door een mondelinge mededeling binnen een redelijke termijn aan de gemeente bekend gemaakt.

3.5. Verkiezing moderamen

De verkiezing of vaststelling van de samenstelling van het moderamen (ord. 4-8-2) geschiedt eens per jaar in de maand oktober.

3.6. Plaatsvervangers

In de vergadering genoemd in art. 3.5 worden de plaatsvervangers van de preses en de scriba aangewezen.

3.7. Jaargesprekken

De jaargesprekken met de predikant worden gehouden door een of twee leden van de kerkenraad en een of twee andere gemeenteleden.

§ 3. De werkwijze van de kerkenraad, vervolg - Toelichting

3.8. Volgens Ord. 4-8-7 moet de kerkenraad ook regelen ‘.. de toelating van niet-leden van de kerkenraad tot zijn vergaderingen ..’. Kerkenraadsvergaderingen zijn in beginsel *niet* openbaar. Indien de kerkenraad dit wenst kan hij echter besluiten dat zijn vergaderingen openbaar zijn (dus inclusief ‘*andere belangstellenden*’, bijvoorbeeld ook de plaatselijke pers). In dat geval moet de kerkenraad tenminste de bevoegdheid aan zich houden te besluiten om een zaak in beslotenheid te behandelen (*‘in comité’*).

De kerkenraad kan ook besluiten, dat (alleen) *gemeenteleden* altijd tot de vergaderingen worden toegelaten, of ook *vrienden* en ook *gastleden*.

In de plaatselijke regeling kan ook worden bepaald, dat toelating tot de kerkenraadsvergaderingen een apart kerkenraadsbesluit vergt.

In het model zijn de diverse mogelijkheden als alternatieven aangegeven.

3.9. Volgens Ord. 11-2-7 is het beheren van de archieven van de gemeente een taak van het college van kerkrentmeesters. Het ligt voor de hand dat de scriba van de kerkenraad het lopend archief onder zijn beheer heeft. Indien daartoe bepaalde voorzieningen nodig zijn, dan is het de verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters deze te realiseren. Als de scriba bepaalde delen van het archief niet meer als lopend beschouwt en ze om die reden elders wil onderbrengen, is ook dat de verantwoordelijkheid van het college.

3.10. Ord. 4-8-4 zegt, dat kerkenraden zich door commissies kunnen laten bijstaan. Het kan - bijvoorbeeld omdat het om een min of meer permanente commissies gaat- nuttig zijn dit vast te leggen in de plaatselijke regeling (het hoeft niet). De afspraken die de kerkenraad met de commissies maakt kunnen als bijlage bij de plaatselijke regeling worden gevoegd.

§ 3. De werkwijze van de kerkenraad, vervolg - Artikelen

3.8. Toelating toehoorders tot de vergaderingen

Tot de vergaderingen van de kerkenraad worden gemeenteleden, vrienden en andere belangstellenden als toehoorder toegelaten, tenzij de kerkenraad besluit een zaak in beslotenheid te behandelen.

3.9. Archiefbeheer

Het lopend archief van de kerkenraad berust bij de scriba, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van de het college van kerkrentmeesters voor de archieven van de gemeente uit hoofde van Ord. 11-2-7.

3.10. Bijstand door commissies

De kerkenraad laat zich in zijn arbeid bijstaan door de navolgende commissies:

- de Liturgiecommissie op het gebied van liturgie;
- het Jeugdteam op het gebied van het jeugdwerk.

Deze commissies dragen zorg voor verslaglegging en rapporteren periodiek aan de kerkenraad. De voorstellen die deze commissies aandragen worden besproken en eventueel vastgesteld in de kerkenraadsvergadering.

§ 4. Besluitvorming – toelichting

De kerkorde bevat een artikel over besluitvorming in kerkelijke lichamen in het algemeen: Ord. 4, artikel 5. Dit artikel geldt zowel de kerkenraad, als het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen. (De eerste drie leden van het artikel zijn ook van toepassing op de verkiezing van ambtsdragers, tenzij in de plaatselijke regeling anders is bepaald. Zie voor de toepassing van dit artikel op verkiezingen van ambtsdragers art. 2.1.2. van deze toelichting). Voor de verkiezing van predikanten zijn in het bijzonder ook ordinantie 3-4-6 en 3-4-7 van belang.

Wij geven de volgende kanttekeningen bij dit artikel:

Lid 4 bepaalt dat tenminste de helft van het aantal leden aanwezig moet zijn, wil er besluitvorming plaats kunnen vinden. Is dit 'quorum' er niet, dan moet een nieuwe vergadering worden uitgeschreven. Zie verder de ordinantietekst (*NB!*: dit artikellid kan niet worden toegepast op verkiezingen door gemeenteleden).

"De helft" is niet hetzelfde als "de helft plus één". Bijvoorbeeld: een kerkenraad telt 11 leden. De helft is 6 (5,5 naar boven afgerond). De helft plus één zou 6,5 naar boven afgerond = 7 zijn!

Bij besluitvorming wordt eenparigheid nagestreefd, maar anders is een meerderheid van de aanwezigen voldoende. Blanco stemmen tellen dus niet mee.

Een voorbeeld:

Een kerkelijk lichaam telt tien leden. Er zijn zeven personen ter vergadering aanwezig. Er kan dus besluitvorming plaatsvinden (quorum is aanwezig). Twee leden stemmen blanco. Deze tellen niet mee. Er tellen dus vijf stemmen mee. Het voorstel heeft drie voorstemmers. Drie is een meerderheid van vijf: het voorstel is aangenomen.

Wanneer een kerkelijk lichaam minder dan vijf leden telt, geldt als quorum het aantal van drie.

Voor een moderamen echter, dat minimaal drie leden telt, geldt in alle gevallen dat de helft aanwezig moet zijn. Dus een moderamen van drie leden kan een besluit nemen als er twee leden aanwezig zijn.

§ 4. Besluitvorming - Ordinantietekst

Ord. 4, art. 5 **Besluitvorming**

1. In alle kerkelijke lichamen worden besluiten steeds na gemeenschappelijk overleg en zo mogelijk met eenparige stemmen genomen.

Blijkt eenparigheid niet bereikbaar, dan wordt besloten met meerderheid van de uitgebrachte stemmen, waarbij blanco stemmen niet meetellen.

2. Stemming over zaken geschiedt mondeling tenzij om schriftelijke stemming wordt gevraagd. Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is het voorstel verworpen.

3. Stemming over personen geschiedt schriftelijk.

Wanneer er niet meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, kan mondeling worden gestemd als niemand van de aanwezige leden tegen mondelinge stemming bezwaar maakt.

Indien één kandidaat wordt voorgesteld en de stemmen staken, vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is de kandidaat niet verkozen.

Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.

Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.

Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.

4. Geen besluiten kunnen worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, met een minimum van drie leden, ter vergadering aanwezig is

Wanneer in een vergadering het quorum niet aanwezig is, kan ten aanzien van een op die vergadering ingediend voorstel een besluit worden genomen op een volgende vergadering die ten minste twee weken later wordt gehouden, ook wanneer dan het quorum niet aanwezig is, mits ten minste drie leden aanwezig zijn.

5. Voor besluitvorming in een vergadering met stemgerechtigde leden van de gemeente zijn de leden 1 tot en met 3 van overeenkomstige toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien.

§ 5. De kerkdiensten - Toelichting

5.1. Ord. 5-1-3 bepaalt, dat de kerkenraad de tijd, de plaats en het aantal van de kerkdiensten vaststelt. Omdat de plaats van samenkomst een van de 'basisgegevens' van een gemeente is (de kerkenraad mag deze plaats niet zomaar veranderen, maar moet de gemeenteleden daarin kennen en hen erover horen; ord. 4-8-9) wordt in het model de suggestie gedaan dit vast te leggen in de plaatselijke regeling. Verplicht is dit niet.

5.2., 5.3 en 5.4. doopvragen, avondmaal en levensverbintenissen

De artikelen 5.2, 5.3 en 5.4. van het model plaatselijke regeling betreffen gewichtige zaken, waarover in de kerkorde de beslissing aan de kerkenraad is gelaten. Hoewel bij deze zaken niet is voorgeschreven dat deze vastgelegd worden in de plaatselijke regeling, is dit wel wenselijk. Het gaat immers om beslissingen, waaraan gemeenteleden rechten kunnen ontlenen en dan is het belangrijk dat vragen hierover gemakkelijk en eenduidig beantwoord kunnen worden.

Voor al deze zaken geldt verder,

- enerzijds dat de kerkenraad geen besluit tot beleidswijziging kan nemen zonder communicatie ('mening vragen' of 'beraad') met de gemeente en
- anderzijds, dat de kerkenraad over deze artikelen in de plaatselijke regeling geen overleg hoeft te voeren met de gemeente *indien sprake is van voortzetting van bestaand beleid*.

5.2. De eerste aangelegenheid is die van de beantwoording van doopvragen door doopleden. Volgens ord. 6-2-4 bepaalt de kerkenraad of dit mogelijk is. Bepaalt de kerkenraad dat dit niet mogelijk is, dan mogen alleen belijdende leden de doopvragen beantwoorden.

Dit kan, als gezegd, vastgelegd worden in de plaatselijke regeling. Voor beide mogelijkheden vindt u een tekstsuggestie.

5.3. De kerkenraad bepaalt of alleen belijdende leden of ook doopleden aan het avondmaal kunnen deelnemen, aldus ord. 7-2-2.

In modelbepaling 5.3. is voor beide opties een tekst gegeven. Daartussen dient dus gekozen te worden. Uitbreiding tot andere categorieën dan belijdende en doopleden is in strijd met de kerkorde en heeft dus geen kracht of rechtsgeldigheid (ord. 4-4-2).

5.4. Overeenkomstig ord. 5-4 kan de kerkenraad de beslissing nemen –na beraad in de gemeente - dat ook andere levensverbintenissen dan een huwelijk tussen man en vrouw gezegend kunnen worden.

Indien de kerkenraad besluit tot deze mogelijkheid is het nodig een aantal zaken goed te regelen, zoals de termijn voor het indienen van een verzoek, het gesprek met betrokkenen, en de bekendmaking aan de gemeente. Het verdient tevens aanbeveling vast te leggen, dat de zegening alleen kan plaatsvinden als een van de betrokkenen lid van de gemeente is. Verder wil een gemeente de zegening van andere levensverbintenissen wellicht beperken tot verbintenissen die geregistreerd worden bij de burgerlijke stand (geregistreerde partnerschappen, huwelijken van personen van hetzelfde geslacht). In dat geval is het verstandig dit vast te leggen in de plaatselijke regeling.

Voor dit alles geeft art. 5.4. van het model plaatselijke regeling een tekstsuggestie.

§ 5 De kerkdiensten - Artikelen

5.1. Plaats en aantal kerkdiensten (keuzemogelijkheid)

Tijd, plaats en aantal van de kerkdiensten worden vastgesteld door de kerkenraad.

5.2. Beantwoording doopvragen (keuzemogelijkheid)

Bij de bediening van de doop van kinderen kunnen belijdende leden en doopleden de doopvragen beantwoorden.

5.3. Deelname aan het avondmaal (keuzemogelijkheid)

Tot de deelname aan het avondmaal worden zowel belijdende leden als doopleden toegelaten.

5.4. Andere levensverbintenissen (keuzemogelijkheid)

Levensverbintenissen van twee personen, anders dan een huwelijk van man en vrouw, kunnen als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht worden gezegend. Betrokkenen dienen een verzoek daartoe ten minste vier weken van tevoren in te dienen bij de kerkenraad.

Tenminste een van de betrokkenen dient in het register van de gemeente ingeschreven te zijn.

Tenminste 2 weken voorafgaande aan de kerkdienst, waarin de levensverbintenis wordt gezegend, wordt dit bekendgemaakt door middel van een afkondiging in een zondagse kerkdienst en een aankondiging in het kerkblad.

§ 6. De vermogensrechtelijke aangelegenheden, algemeen – Ordinantietekst

Ord. 11-2 Het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen

1. De ouderlingen-kerkrentmeester vormen tezamen met de kerkrentmeesters als bedoeld in lid 2 het college van kerkrentmeesters.

De diakenen vormen tezamen met de diaconale rentmeesters als bedoeld in lid 2 het college van diakenen.

2. De kerkrentmeesters die geen ouderling zijn, en de diaconale rentmeesters worden door de kerkenraad uit degenen die tot de gemeenschap van de gemeente behoren 18 benoemd nadat hun namen zijn voorgedragen aan de gemeente om haar goedkeuring te verkrijgen. Zij kunnen in de gemeente niet tegelijkertijd een ambt dragen en kunnen evenmin tegelijkertijd kerkrentmeester en diaconaal rentmeester zijn.

3. Ten aanzien van de kerkrentmeesters die geen ouderling zijn en van de diaconale rentmeesters, is van overeenkomstige toepassing hetgeen voor ambtsdragers bepaald is ter zake van de zittingstijd, de mogelijkheid bezwaar te maken tegen de benoeming, het opzicht en de behandeling van bezwaren en geschillen.

4. Elk college bestaat uit ten minste drie leden, waaronder ten minste twee ambtsdragers. Indien het college minder dan drie leden telt, overleggen de kerkenraad en het breed moderamen van de classicale vergadering op welke wijze de taken van het college worden verricht, naar regels in generale regeling 12 gesteld.

5. Elk college wijst uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan. De voorzitter is een van de ambtsdragers.

Elk college draagt er zorg voor dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn.

6. Indien een lid van een college verhinderd is aan de besluitvorming deel te nemen, is de kerkenraad bevoegd dit lid op verzoek van het college te vervangen door een ambtsdrager die aan de besluitvorming deelneemt met alle rechten en plichten van een lid van het college.

7. Het college van kerkrentmeesters heeft tot taak:

- het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente door:

- het meewerken aan de totstandkoming van het beleidsplan, de begroting en de jaarrekening van de gemeente overeenkomstig het bepaalde in ordinantie 4-7-1 en het bepaalde in

artikel 5 en 6;

- het zorg dragen voor de geldwerving;

- het zorg dragen voor het beschikbaar zijn van ruimten voor de eredienst en de andere activiteiten van de gemeente;

en voorts

- het beheren van de goederen van de gemeente;

- het verzorgen van het, in het beleidsplan en de begroting geformuleerde, personeelsbeleid;

- het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de gemeente werkzaam zijn op niet-diaconaal terrein;

- het fungeren als opdrachtgever van koster en beheerders van gebouwen en ander behorend en administratief personeel dat op arbeidsovereenkomst in dienst van de gemeente werkzaam is;

- het bijhouden van de registers van de gemeente, het doopboek, het belijdenisboek en – in dien aanwezig - het trouwboek;

- het beheren van de archieven van de gemeente;

- het beheren van de verzekeringspolissen.

Met het oog op deze taak kan de ouderling-kerkrentmeester worden vrijgesteld van het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping en de herderlijke zorg.

8. Het college van diakenen heeft tot taak:

- het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor de door de gemeente te verrichten diaconale dienst door:
- het meewerken aan de totstandkoming van het beleidsplan, de diaconale begroting en de diaconale jaarrekening overeenkomstig het bepaalde in ordinantie 4-7-1 en het bepaalde in artikel 5 en 6;
- het zorg dragen voor de geldwerving ten behoeve van de diaconale arbeid van de gemeente;
- en voorts
- het beheren van de goederen van de diaconie;
- het verzorgen van het, in het beleidsplan en de diaconale begroting geformuleerde, personeelsbeleid;
- het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de diaconie werkzaam zijn;
- het fungeren als opdrachtgever van hen die op arbeidsovereenkomst in de gemeente op diaconaal terrein werkzaam zijn;
- het beheren van verzekeringspolissen.

9. Het college van diakenen is bevoegd diaconale steun te verlenen aan personen, organen, kassen, fondsen, instellingen en rechtspersonen in binnen- en buitenland.

Uitsluitend in zeer bijzondere gevallen, zulks ter beoordeling van het classicaal college voor de behandeling van beheerszaken en nadat ter zake toestemming is verkregen van dit college, kan het college van diakenen besluiten diaconale gelden beschikbaar te stellen voor niet-diaconaal werk van de gemeente.

§ 6. De vermogensrechtelijke aangelegenheden, algemeen – toelichting

De kerkorde verlangt van een plaatselijke regeling dat deze ook een regeling bevat voor het beheer (ord. 4-8-5). Veel ervan ligt al vast in ord. 11, zie taken en aandachtspunten in 11-2-7 en 11-2-8.

Een college van kerkrentmeesters maakt in de praktijk over allerlei zaken nadere afspraken:

- welke kerkrentmeester is met name verantwoordelijk voor (bijvoorbeeld) het beheer van de verzekeringspolissen of de archieven, wie zorgt voor het personeelsbeleid of het overleg met de kosten(s), en wat houden die werkzaamheden praktisch in?
- Wanneer wordt een aanvang gemaakt met het opstellen van begroting en jaarrekening?
- Er is misschien een draaiboek Kerkbalans, dat voor meerdere jaren bruikbaar is.
- enz.

Ook de diakenen zullen onderling afspraken maken over de zaken, genoemd in ord. 11-2-8.

Indien al deze afspraken in de plaatselijke regeling wordt vastgelegd, vallen zij onder de verplichting om bij wijziging hierover de mening van de gemeente te vragen (ord. 4-8-9). Wellicht dat sommige zaken inderdaad een dergelijke status verdienen. Andere zaken kunnen beter in een aparte handleiding o.i.d. beschreven worden. Het is aan de kerkenraad en de beide colleges hierin keuzes te maken.

In het model zijn alleen suggesties opgenomen inzake de administrateur en de (bevoegdheid) van de penningmeester.

§ 6.1. De vermogensrechtelijke aangelegenheden, kerkrentmeesterlijk - toelichting

6.1.1. Ord. 11-2-4 bepaalt dat het college van kerkrentmeesters uit minimaal 3 leden bestaat. De kerkenraad kan kiezen voor een college van grotere omvang. Het is van belang om in de plaatselijke regeling een getal op te nemen om het quorum te kunnen vaststellen. De voorzitter dient ouderling-kerkrentmeester (ambtsdrager) te zijn.

6.1.2. U kunt een vast moment kiezen voor de verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester. De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld. De functies voorzitter en secretaris echter dienen door twee verschillende personen te worden vervuld.

6.1.3. Ord. 11-4-1 verplicht het college van kerkrentmeesters uit zijn midden **of uit de kerkenraad** plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin de voorzitter enz. wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat er plaatsvervangers zijn.

6.1.4. In ord. 11-2-5 is bepaald, dat het college van kerkrentmeesters ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent, dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. Deze kan ook van buiten de kerkenraad en/of het college komen. De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie is zelf kerkrentmeester ('administrerend kerkrentmeester' of
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van het college van kerkrentmeesters bijwoont.

6.1.5. Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door twee personen moet worden ondertekend. Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan de voorzitter of de secretaris.

§ 6.1. De vermogensrechtelijke aangelegenheden, kerkrentmeesterlijk - Artikelen

6.1.1. Omvang van college van kerkrentmeesters

Het college van kerkrentmeesters bestaat uit 6 leden.

6.1.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester (keuzemogelijkheid)

De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester, of de vaststelling van wie dat zijn, geschiedt in de eerste vergadering in de maand oktober.

6.1.3. Plaatsvervangers

In de vergadering, genoemd in art. 6.2.3. , worden de plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.

6.1.4. De administratie (keuzemogelijkheid)

Het college van kerkrentmeesters wijst uit zijn midden een administrerend kerkrentmeester (penningmeester) aan.

Daarnaast benoemt het college een adviseur die belast wordt met de boekhouding van het college.

Daarmee is 'het 4 ogen principe' gegarandeerd.

6.1.5. De bevoegdheden van de penningmeester

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de gemeente, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van 5000,- euro per betaling en voor betalingen aan de landelijke Beheercommissie van de PKN tot €8000,-- .

Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd.

Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger, in overleg en samenwerking met de boekhouder.

6.1.6. Vergoedingen voor vrijwilligers

Het college van kerkrentmeesters stelt het beleid met betrekking tot vergoedingen voor het uitvoeren van werkzaamheden voor de Thomaskerk vast.

§ 6.2. De vermogensrechtelijke aangelegenheden, diaconaal - toelichting

6.2.1. Kerkordelijk is bepaald dat het college van diakenen uit minimaal 3 leden bestaat (ord. 11-2-4).

De kerkenraad kan er voor kiezen om de omvang van het college te vergroten.

Over het nut om in de plaatselijke regeling vast te leggen hoeveel diakenen een gemeente concreet zal hebben: zie § 1, samenstelling van de kerkenraad. Het is wel van belang om in de plaatselijke regeling een getal op te nemen, zodat bij besluitvorming het quorum kan worden bepaald.

De voorzitter dient diaken (ambtsdrager) te zijn.

6.2.2. In het model doen wij de suggestie om een vast moment te kiezen waarop de voorzitter, secretaris en penningmeester gekozen worden.

De functies penningmeester en voorzitter of penningmeester en secretaris kunnen door dezelfde persoon worden vervuld. De functies voorzitter en secretaris echter dienen door twee verschillende personen te worden vervuld.

6.2.3. Ord. 11-4-2 verplicht het college van diakenen uit zijn midden **of uit de kerkenraad** plaatsvervangers voor zijn voorzitter en secretaris aan te wijzen. De bedoeling van het aanwijzen van plaatsvervangers is, dat het college vertegenwoordigd kan worden ook indien de voorzitter en/of secretaris niet beschikbaar zijn. Het model doet u de suggestie de plaatsvervangers aan te wijzen in dezelfde vergadering als die waarin de voorzitter enz. wordt gekozen. U mag dat anders regelen, als u maar regelt dat de plaatsvervangers worden aangewezen.

6.2.4. In ord. 11-2-5 is bepaald dat het college van diakenen ervoor zorgt dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn. Dit betekent dat de penningmeester en de administrateur niet dezelfde persoon zijn.

Het is gebruikelijk dat één persoon in het bijzonder de administratie voert of de verantwoordelijkheid hiervoor draagt. De plaatselijke regeling kan hiervoor een basis leggen met de bepaling, dat zo iemand wordt aangewezen van buiten de kerkenraad en/of college.

De opties zijn dan:

- a) De persoon in kwestie is zelf kerkrentmeester ('administrerend diaken' of
- b) hij is dat niet ('administrateur').

Wordt gekozen voor een administrateur, dan kan het zinvol zijn te bepalen, dat deze met adviserende stem de vergaderingen van het college van diakenen bijwoont.

6.2.5. Het is gebruikelijk dat de penningmeester wordt gemachtigd tot het doen van betalingen tot een bepaalde limiet. Dan moet er ook worden vastgelegd, hoe de bevoegdheden liggen indien er een betaling boven dat bedrag moet geschieden. Het is gebruikelijk dat een betalingsopdracht dan door twee personen moet worden ondertekend. Het is verstandig om tevens vast te leggen wie als plaatsvervanger kan optreden voor het geval dat de penningmeester niet in de gelegenheid is. Te denken valt aan de voorzitter of de secretaris.

§ 6.2. De vermogensrechtelijke aangelegenheden, diaconaal - artikelen

6.2.1. Omvang college van diakenen

Het college van diakenen bestaat uit 4 leden.

6.2.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester (keuzemogelijkheid)

De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester, of de vaststelling van wie dat zijn, geschiedt in de eerste vergadering in de maand oktober.

6.2.3. Plaatsvervangers

In de vergadering, genoemd in art. 6.2.2 , worden de plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.

6.2.4. De administratie (keuzemogelijkheid)

Het college van diakenen wijst een administrateur aan.

De administrateur woont de vergaderingen van het college bij en heeft daar een adviserende stem. Op hem is het bepaalde in ord. 4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.

6.2.5. De bevoegdheden van de penningmeester

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de diaconie, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van 3000,- euro per betaling.

Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd.

Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger, in overleg en samenwerking met de boekhouder.

§ 6.3. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen en jaarrekeningen - toelichting

6.3.1. Dit artikel berust op ord. 11-5 en 11-6, waarin is bepaald, dat de kerkenraad de (concept) begroting en jaarrekening in samenvatting moet publiceren, ter inzage moet leggen en de gemeenteleden moet vragen om hun mening.

U hoeft dit niet vast te leggen in de plaatselijke regeling, maar voor het geval u dat toch wilt bevat het model een suggestie, waarin de elementen

- publicatie van een samenvatting in het kerkblad
- inzagemogelijkheid voor de volledige stukken
- gelegenheid om te reageren

zijn verwerkt.

U kunt deze elementen ook anders vormgeven.

§ 6.3. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen en jaarrekeningen – Ordinantietekst

Artikel 5. De begrotingen en het collecterooster

1. Elk jaar plegen het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen met de kerkenraad en met alle daarvoor in aanmerking komende organen van de gemeente overleg over de in samenhang met het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan op te stellen begrotingen en het collecterooster van het komende kalenderjaar.

2. Vóór 1 november dienen het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen hun ontwerpbegrotingen bij de kerkenraad in, vergezeld van een door hen in onderling overleg opgesteld gemeenschappelijk ontwerpcollecterooster.

3. Indien de kerkenraad wijzigingen wil aanbrengen in de ontwerpbegrotingen overlegt hij met het betrokken college over de voorgenomen wijziging. Indien over de wijziging geen overeenstemming wordt verkregen, vraagt de kerkenraad bemiddeling van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken. Eerst na bemiddeling van het classicale college neemt de kerkenraad een definitief besluit.

4. Nadat de kerkenraad de begrotingen voorlopig heeft vastgesteld, worden deze in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening over de begrotingen kenbaar te maken. Daarna stelt de kerkenraad de begrotingen en het collecterooster vast.

5. Indien een kerkenraad wijzigingen wil aanbrengen in de vastgestelde begroting is het bepaalde in lid 3 en 4 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 6. De jaarrekeningen

1. Het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen leggen elk jaar vóór 1 mei hun ontwerpjaarrekeningen over het laatstverlopen kalenderjaar aan de kerkenraad voor.

2. Deze jaarrekeningen worden in haar geheel of in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in hun geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd.

3. Nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken, stelt de kerkenraad de jaarrekeningen vast, hetgeen strekt tot decharge van de kerk-rentmeesters respectievelijk de diakenen inzake het door hen gevoerde beheer, tenzij de kerkenraad een voorbehoud maakt, of het classicale college voor de behandeling van beheerszaken nader overleg wenst.

4. Elk jaar wordt vóór de vaststelling van de jaarrekeningen de financiële administratie van de gemeente en van de diaconie gecontroleerd door een door de kerkenraad aan te wijzen registeraccountant of accountant-administratieconsulent dan wel twee andere onafhankelijke deskundigen.

§ 6.3. De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen en jaarrekeningen - Artikelen

6.3.1. Het in de gelegenheid stellen van gemeenteleden hun mening kenbaar te maken over begroting en jaarrekening.

Voor de vaststelling dan wel wijziging van de begroting en voor de vaststelling van de jaarrekening worden deze stukken in samenvatting gepubliceerd in het kerkblad. De volledige stukken kunnen gedurende een week worden ingezien. Bij de publicatie worden tijd en plaats vermeld.

De leden worden in de gelegenheid gesteld hun mening kenbaar te maken.

Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de periode van terinzagelegging worden gestuurd aan de scriba van de kerkenraad.

De kerkenraad kan ook een gemeentevergadering hierover beleggen.

§ 7. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling - toelichting

De ordinantietekst (ord. 4-8-5 en 4-8-9) geeft aan hoe een regeling vastgesteld of gewijzigd kan worden.

De plaatselijke regeling wordt vastgesteld door de kerkenraad. Voordat de kerkenraad dit doet vraagt hij de mening van de gemeenteleden over de inhoud van de regeling.

Ook voert de kerkenraad voorafgaand overleg met

- het college van kerkrentmeesters
- het college van diakenen
- organen van de gemeente (commissies e.d.) althans, voor zover de regeling betrekking heeft op hun werkzaamheden.

Voor wijziging van de plaatselijke regeling geldt dezelfde procedure.

Voor het wijzigen van het beleid met betrekking tot deelname aan het Heilig Avondmaal en het zegenen van andere levensverbintenissen dan het huwelijk van man en vrouw is bovendien de zwaardere vorm van communicatie 'beraad in de gemeente' nodig.

Het is mogelijk om af te spreken, dat de regeling meteen na vaststelling geldig is, maar ook om daarvoor een latere datum te kiezen. Zie het voorblad van het model.

De plaatselijke regeling wordt ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering (en aan de Synodale Commissie van de ELS als het om een evangelisch-lutherse gemeente gaat).

§ 7. Vaststelling en wijziging van de plaatselijke regeling - Ordinantieteksten

Ordinantie 4-8-5

De kerkenraad maakt een plaatselijke regeling met daarin regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente, na overleg met de organen van de gemeente op wie de regeling betrekking heeft.

Deze plaatselijke regeling bevat ten minste:

- de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers;
- de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad;
- de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente; en voor zover van toepassing
- de regeling van de verdeling van taken tussen algemene kerkenraad en wijkkerkenraad;
- de regeling van de verdeling van taken tussen de kerkenraad en de kleine kerkenraad;
- de regeling van taken en bevoegdheden van werkgroepen.

Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.

Ordinantie 4-8-9

...

De kerkenraad neemt geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van

- het toelaten van doopleden tot het avondmaal
- het zegenen van andere levensverbintenissen dan een huwelijk van man en vrouw dan na beraad in de gemeente.

De kerkenraad neemt in ieder geval geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van:

- het beantwoorden van de doopvragen door doopleden;
  - het verlenen van stemrecht aan anderen dan belijdende leden;
  - de wijze van de verkiezing van ambtsdragers;
- en ter zake van:
- de aanduiding en de naam van de gemeente;
  - het voortbestaan van de gemeente;
  - het aangaan van een samenwerkingsverband met een andere gemeente;
  - de plaats van samenkomst van de gemeente;
  - het verwerven, ingrijpend verbouwen, afbreken, verkopen of op andere wijze vervreemden van een kerkgebouw;
  - de plaatselijke regeling als bedoeld in artikel 8-5;

dan nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken.

.....

§ 8. Overige bepalingen

8.1. In gevallen waarin de plaatselijke regeling van de Gereformeerde kerk Zierikzee niet voorziet is de kerkenraad gerechtigd besluiten te nemen, met inachtneming van de bepalingen uit de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland.

Ondertekening

Aldus te Zierikzee vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad van 8 maart 2022

Ds. F.J.T. Schipper, preses

Mevr. T.R.M. Kakebeke-van der Heijden, scriba